Seminarium: programowanie w teorii typów

1. Proste przykłady zastosowań typów zależnych w Agdzie

- Przykłady funkcji spełniających proste specyfikacje (np. filter, o której przez konstrukcję wiemy, że zwraca podlistę listy wejściowej [1])
- Przykłady struktur danych zachowujących proste niezmienniki, które normalnie istniałyby tylko w głowie implementującego (np. drzewa BST [2])
- Ilustracja mocy wyrazu typów zależnych, która pozwala na napisanie programu ładniejszego w porównaniu do tego, który byłby napisany w Haskellu lub MLu [3].

Literatura:

- 1. Dependently Typed Programming in Agda Ulf Norell
- 2. Dependent Types at Work Ana Bove and Peter Dybjer
- 3. CPDT. Chapter 7. More Dependent Types. A Tagless Interpreter Adam Chlipała (tutaj dostarczymy tłumaczenie programu na Agdę).

2. Piękno i elegancja typów zależnych

• Pokazanie przykładów z klasycznych prac, które demonstrują ważne i praktyczne zastosowania typów zależnych ([1], [2]). Głównym trzonem prezentacji powinna być raczej praca [1] i należałoby przedstawić pełną konstrukcję otrzymanego ostatecznego programu razem z rozumowaniem/idea, która za nia stoi.

Literatura:

- 1. Why Dependent Types Matter McBride, McKinna, Swierstra
- 2. The Power of pi Swierstra, Oury

3. Gdy rekursja strukturalna może nie wystarczać

Prezentacja problemu i kilku technik radzenia sobie sobie w sytuacjach, gdy naiwna implementacja nie spełnia rygorystycznych wymagań języka co do dozwolonych schematów rekursji:

- dodanie dodatkowego argumentu limitu rekurencyjnych wywołań [1]
- indukcja względem indeksu indeksowanej struktury danych [2]
- odkrycie struktury względem której faktycznie chcielibyśmy zrobić indukcję i zmaterializowanie jej w postaci typu indukcyjnego [1,2,3,4]
- dobrze ufundowana indukcja: teoria i praktyka [1,5,6]
- (opcjonalnie) wspomnienie o ogólnej rekursji w oparciu o prace Any Bove [7] (chociaż sam przykład użycia indukcji-rekursji jako rozszerzenia jednej z powyższych technik)

Literatura:

- 1. Coq'Art. Chapter 15. General recursion.
- 2. Unification by structural induction McBride
- 3. Why Dependent Types Matter McBride, McKinna, Swierstra
- 4. Strong Functional Programming Turner
- 5. Slajdy o dobrze ufundowanej indukcji w Agdzie Erica Mertensa
- 6. Biblioteka standardowa Agdy Induction. WellFounded
- 7. General Recursion in Type Theory A. Bove
- 8. Constructing Recursion Operators in Intuitionistic Type Theory

4. Koindukcja

- Czym jest koindukcja?
- Przykłady wnioskowań przed koindukcję i programów definiowanych przez korekursję.
- Używanie koindukcji w Agdzie¹. Guarded coinduction. Implementacja klasycznych koindukcyjnych struktur danych strumienie, kolisty, nieskończone drzewa binarne.
- Techniki pozwalające radzić sobie, gdy naturalna (naiwna) implementacja nie jest akceptowana przez Agdę, gdyż wykracza poza schemat guarded coinduction. [3,5]
- Definicje indukcyjno-koindukcyjne: przykłady zastosowań [3,4]

Literatura:

- 1. Strong Functional Programming David Turner
- 2. Artykuł o koinducji na Agda wiki: http://wiki.portal.chalmers.se/agda/pmwiki.php?n=ReferenceManual.Codatatypes
- 3. Mixing Induction and Coinduction Nils Anders Danielsson, Thorsten Altenkirch
- 4. Total Parser Combinators Nils Anders Danielsson
- 5. Beating the Productivity Checker Using Embedded Languages Nils Anders Danielsson

Literatura dodatkowa:

- 1. General Recursion via Coinductive Types Venanzio Capretta
- 2. Certified Programming with Dependent Types (Chapter 5. Infinite Data and Proofs) Adam Chlipała
- 3. Coq'Art (Rozdział 13.) Yves Bertot, Pierre Castéran.

5. Widoki

- Pojęcie widoku w ujęciu "klasycznym", czyli w kontekście języków funkcyjnych [1].
- Przedstawienie widoków jako rozszerzenia kompilatora GHC dla Haskella [2].
- Wytłumaczenie, dlaczego widoki w kontekście programowania z typami zależnymi nabierają rumieńców [3].
- Przedstawienie różnych przykładów struktur danych i widoków dla nich [3,4,5].

Literatura:

- 1. Views: A way for pattern matching to cohabit with data abstraction Wadler (1986)
- 2. A new view of guards Peyton Jones (www, 1997)
- 3. The view from the left McBride, McKinna
- 4. Strong Functional Programming Turner
- 5. Why Dependent Types Matter McBride, McKinna, Swierstra

6. Reprezentacja języków z wiązaniem zmiennych

- Różne podejścia do reprezentacji wiązań.
- Dlaczego nie wystarcza nam naiwna reprezentacja (np. zmienne reprezentowane poprzez typ string)?
- (Opcjonalnie) jak wygląda sprawa dowodzenia twierdzeń na temat języka z konstrukcjami wiążącymi zmienne (np. lambda abstrakcje)?

 $^{^1{\}rm Chodzi}$ nam o Agdę 2.2.10 i nowsze. We wcześniejszych wersjach używało się słowa kluczowego codata - chcemy posłuchać o aktualnym sposobie (wbudowane operacje SHARP i FLAT, patrz [2], [3], [4]).

Literatura:

- 1. CPDT Adam Chlipala
- 2. Parametric Higher-Order Abstract Syntax for Mechanized Semantics Adam Chlipala
- 3. Nameless, Painless Nicolas Pouillard
- 4. A fresh look at programming with names and binders Nicolas Pouillard, François Pottier
- 5. Strongly-typed term representations in Coq N. Benton, Ch.-K. Hur, A. Kennedy, C. McBride
- 6. Name binding blog: http://namebinding.wordpress.com/

7. Typy zależne w Haskellu

- Omówienie (tak powszechnie używanych, że już częściowo zastąpionych przez nowsze pomysły) rozszerzeń Haskella 98 [1], które potrzebne będą, aby zrozumieć pracę [2].
- Pokazanie jak można symulować typy zależne w Haskellu za pomocą wieloparametrycznych klas typów i zależności funkcyjnych [2].
- Przedstawienie uogólnionych typów algebraicznych (GADT). Porównanie ich możliwości z rodzinami indukcyjnymi z Agdy.
- Przedstawienie SHE, czyli próby dorobienia pewnych elementów typów zależnych do Haskella (język... tłumaczony do Haskella!) [3,4]

Literatura:

- 1. Type classes with functional dependencies Mark P. Jones (2000)
- 2. Faking It: Simulating Dependent Types in Haskell Conor McBride (2001)
- 3. The Strathclyde Haskell Enhancement
- 4. Wykład 1. z kursu Dependently Typed Programming używający SHE jako ilustracji
- Materiały internetowe, m.in. http://en.wikibooks.org/wiki/Haskell/GADT

8. Programowanie generyczne

- Użycie uniwersów do pisania algorytmów niezależących od konkretnego typu danych.
- Uniwersum dla prostych typów indukcyjnych, wraz z przykładowymi programami jak generyczna równość, generyczny map.
- Bardziej zaawansowane kodowania: rodziny indukcyjne, kontenery, zippery itp.
- Pisanie funkcji z różną arnością (eliminacja problemu z powtarzaniem schematu zipWith, zipWith3, itd) [5].
- $\bullet$ (Opcjonalnie) Zastosowanie mechanizmu w praktyce: Generyczny i certyfikowany algorytm diff[1].

Literatura:

- 1. Type-safe Diff for Families of Datatypes E. Lempsink, S. Leather, A. Loh
- 2. Generic programming with Dependent Types T. Altenkirch, C. McBride, P. Morris
- 3. Generic programming with Indexed Functors A. Loh, J. P. Magalhaes
- 4. Constructing Universes for Generic Programming P. Morris
- 5. Arity-Generic Datatype-Generic Programming S. Weirich, C. Casinghino
- 6. Exploring the regular tree type -

9. Przegląd innych systemów z typami zależnymi

- Przykłady: IDRIS, ATS (następnik Dependent ML), F*
- Chodziłoby o zapoznanie się z tymi systemami i pokazaniu jakie są ich cele i możliwości.
- Temat wstępnie zarezerwowany dla gościa.

1 $\mathbf{x}\mathbf{x}\mathbf{x}$

Przykłady: Chodziłoby o zapoznanie się z tymi systemami i pokazaniu jakie są ich cele i możliwości. Opis: Literatura:

 $\underline{\mathbf{x}}$

Literatura:

1.